

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.672 van 5 december 2011
in de zaak A. 198.568/IX-7024**

In zake : David VROOME
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Luc Wynant
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 221
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de Federale Politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 20 december 2010, strekt tot de
nietigverklaring van het koninklijk besluit van 17 september 2010 waarbij David
Vroome definitief uit zijn ambt ontheven wordt.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 212.139 van 21 maart 2011 is de vordering tot
schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit ingewilligd.

De verwerende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting
van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 november 2011.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Thomas De Jongh, die loco advocaat Luc Wynant verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Els Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De feitelijke gegevens van de zaak zijn uiteengezet in het arrest nr. 212.139 van 21 maart 2011 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit bevolen is. Daaraan kan voor de duidelijkheid worden toegevoegd dat de verzoeker de beslissing vervat in de sub 3.2. vermelde

mededeling van 29 april 2010, met een annulatieberoep bestreden heeft (de zaak A. 198.127/IX-6977 waarover heden met het arrest nr. 216.671 uitspraak wordt gedaan).

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoeker voert de schending aan van artikel 17, § 1, B, 1°, en artikel 39 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken. Hij doet gelden dat deze bepalingen vereisen dat de zaken met betrekking tot openbare ambtenaren volledig worden behandeld in hun taal. Hij is ingeschreven op de Nederlandse taalrol zodat zijn dossier in het Nederlands moet zijn samengesteld, maar dat uit het dossier dat met het oog op het bestreden besluit werd samengesteld, blijkt dat meerdere documenten met betrekking tot zijn zogenaamde ongerechtvaardigde afwezigheden in het Frans zijn opgesteld, terwijl die noodzakelijkerwijze in het Nederlands hadden moeten zijn opgesteld.

Beoordeling

5. In het arrest nr. 212.139 van 21 maart 2011 is het middel ernstig bevonden op grond van volgende overwegingen:

“7. Ten tijde van het bestreden besluit was de verzoeker tewerkgesteld bij de federale politie in de gedeconcentreerde coördinatie- en steundirectie te Brussel.

Artikel 93, § 1, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (hierna: WGP), bepaalt:

‘De federale politie bestaat uit:
1° het commissariaat-generaal;

2° drie algemene directies, zijnde de algemene directie bestuurlijke politie, de algemene directie gerechtelijke politie en de algemene directie van de ondersteuning en het beheer.

Het commissariaat-generaal en de algemene directies bestaan uit centrale en gedeconcentreerde directies en diensten, waaronder:

1° de gedeconcentreerde coördinatie- en steundirecties;
[...].

Artikel 94 van de WGP luidt als volgt:

‘Het ambtsgebied en de zetel van de gedeconcentreerde directies en diensten van de federale politie bedoeld in artikel 93, § 1, tweede lid, 1° tot 3°, zijn die van de gerechtelijke arrondissementen, behoudens uitzonderingen wegens bijzondere omstandigheden. In dat geval, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het ambtsgebied en de zetel van de gedeconcentreerde directies en diensten om rekening te houden met die bijzondere omstandigheden.’

De gedeconcentreerde coördinatie- en steundirectie te Brussel beslaat, op grond van deze bepalingen, het gerechtelijk arrondissement Brussel, te weten de administratieve arrondissementen Brussel-Hoofdstad en Halle-Vilvoorde.

8. Wat het gebruik van de talen in dergelijke dienst betreft is, op het eerste gezicht, hoofdstuk IV van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, van toepassing. Dat hoofdstuk regelt het gebruik van de talen in de ‘gewestelijke diensten’, dit zijn diensten in de zin van artikel 1, § 2, van de genoemde gecoördineerde wetten, waarvan de werkring meer dan één gemeente, maar niet het ganse land bestrijkt.

Het te dezen toepasselijke artikel 35, § 1, van de bestuursstaalwet bepaalt:

‘Iedere gewestelijke dienst waarvan de werkring:

a) ofwel uitsluitend gemeenten uit Brussel-Hoofdstad;

b) ofwel gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en tevens gemeenten uit het Nederlandse of het Franse taalgebied of uit beide gebieden bestrijkt;

valt onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn.’

Die regeling voor de plaatselijke diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad, ligt vervat in artikel 17 en volgende van de genoemde gecoördineerde wetten. Artikel 17, § 1, B, 1°, luidt als volgt:

‘In zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten van Brussel-Hoofdstad gebruikt iedere plaatselijke dienst, die in Brussel-Hoofdstad

gevestigd is, zonder een beroep op vertalers te doen, het Nederlands of het Frans, volgens navolgend onderscheid:

[...]

B. Indien de zaak niet gelokaliseerd of niet lokaliseerbaar is en:

1° een ambtenaar van de dienst betreft: de taal van diens toelatingsexamen of bij ontstentenis van zulk examen de taal van de groep waartoe betrokkene behoort op grond van zijn hoofdtal;

[...]’.

9. Het wordt niet betwist dat de verzoeker tot het Nederlandse taalstelsel behoort.

Overeenkomstig artikel 17, § 1, B, 1°, van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, moet een aangelegenheid die betrekking heeft op een ambtenaar volledig, en zonder beroep te doen op vertalers, worden behandeld in de taal van die ambtenaar. Zulks betekent dat alle essentiële stukken in de taal van de betrokken ambtenaar moeten worden opgemaakt.

10. In de nota van 28 juni 2010, waarmee de commissaris-generaal zijn gemotiveerd advies overmaakt aan de minister van Binnenlandse Zaken met het oog op een beslissing, wordt uitdrukkelijk verwezen naar diverse nota’s om de onregelmatigheid van de afwezigheid van de verzoeker te staven: (1) de nota DCA CSD Pers/6/750 van 5 januari 2010, (2) de nota DCA CSD Pers/6/2010/285 van 16 februari 2010 en (3) de e-mail DSDM van 22 april 2010. Nu de commissaris-generaal deze documenten zelf in zijn advies aan de minister van Binnenlandse Zaken aangrijpt om te adviseren de verzoeker te onderwerpen aan de toepassing van artikel 125, derde lid, van de WGP, dient, in de huidige stand van de rechtspleging, aangenomen te worden dat deze stukken essentieel zijn voor het totstandkomingsproces van het thans bestreden besluit. Nadat de beslissing van de minister van Binnenlandse Zaken werd ingetrokken, werd hetzelfde dossier aan de Koning voorgelegd voor beslissing.

De genoemde nota’s en de e-mail zijn alle in de Franse taal opgesteld.

Ook in de briefwisseling die -weliswaar in het Nederlands- met de verzoeker wordt gevoerd, wordt aan deze -en andere, eveneens Franstalige- nota’s gerefereerd.

Een en ander lijkt in strijd met de aangehaalde bepaling van artikel 17, § 1, B, 1°, van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

11. Het middel is in die mate ernstig.”

6. Het verweer van de verwerende partij in de zaak ten gronde verschilt niet van het verweer in de nota met opmerkingen. Ook in haar laatste memorie voert zij geen nieuwe argumenten aan.

In die omstandigheden kan de Raad van State ermee volstaan de voormelde overwegingen uit het schorsingsarrest geheel bij te vallen en op grond daarvan het middel gegrond te bevinden.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

7. De verzoeker voert de schending aan van artikel IX.I.6 van het RPPol, van de hoorplicht, en van de formele en de materiële motiveringsplicht. Hij doet in dat verband, in een eerste onderdeel, onder meer gelden dat de regelgeving het bestuur verplicht om hem te horen in verband met de redenen van zijn onregelmatige afwezigheid.

Hij betwist niet dat de verwerende partij hem wel een aangetekende zending heeft gestuurd, maar stelt dat die brief van 14 juni 2010 hem nooit bereikte, dat er ook geen bericht van werd achtergelaten in zijn brievenbus en dat hij niet weet waarom de brief zonder meer is teruggestuurd, aangezien hij niet verhuisd was. Hij mag niet het slachtoffer zijn van een vergissing van De Post en de verwerende partij had uit die onmiddellijke terugzending moeten afleiden dat hij niet in de mogelijkheid was gesteld om zijn argumenten te laten gelden en had hem opnieuw moeten aanschrijven. In ieder geval had de verwerende partij moeten weten dat een eventuele afwezigheid van de verzoeker op zijn woonplaats wellicht te wijten was aan zijn gezondheid.

In zijn memorie van wederantwoord benadrukt de verzoeker nog dat hij niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor het niet bezorgen van de brief van 14 juni 2010, dat de verwerende partij haar beweringen niet staft en dat

zijn brievenbus nooit overvol geweest is; de vergissing van de post kan niet aan hem toegerekend worden.

Beoordeling

8. In het arrest nr. 212.139 van 21 maart 2011 is het middel ernstig bevonden op grond van volgende overwegingen:

“14. Artikel 125, derde lid, WGP luidt:

‘Wanneer zij [lees: het personeel van de politiediensten] meer dan tien dagen onregelmatig afwezig zijn gebleven, worden zij, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, van ambtswege uit hun ambt ontslagen. Dit ontslag heeft voor de betrokken personen het verlies van hun hoedanigheid van personeelslid van hun politiekorps tot gevolg. Die maatregel wordt genomen door de Koning indien Hij het betrokken personeelslid in zijn laatste graad heeft benoemd en, naargelang van het geval, door de minister van Binnenlandse Zaken, de burgemeester of het politiecollege, in de andere gevallen.’

Die bepaling is nader uitgewerkt in het RPPol:

- artikel IX.I.2, eerste lid, 4°, bepaalt:

‘Maakt ambtshalve en zonder opzegging het voorwerp uit van een definitieve ambtsontheffing:

[...]

4° het personeelslid dat overeenkomstig artikel 125, derde lid, van de [WGP] meer dan tien dagen onregelmatig afwezig is gebleven’.

- artikel IX.I.5 van het RPPol bepaalt:

‘Wanneer een personeelslid onregelmatig afwezig is in de zin van artikel 125 van de wet of in de gevallen bedoeld in artikel VIII.XI.13 en VIII.XIII.13, tweede lid, stelt de korpschef, de commissaris-generaal of de door deze aangewezen directeur-generaal, het personeelslid met een aangetekende brief in kennis van de inhoud van artikel 125 van de wet, van de artikelen IX.I.6 en IX.I.10 en van de datum vanaf dewelke de in artikel 125 van de wet bedoelde termijn van tien dagen wordt berekend.’

- artikel IX.I.6 van het RPPol bepaalt:

‘Wanneer de termijn van tien dagen is verstreken, licht de korpschef of de commissaris-generaal onmiddellijk de burgemeester, het politiecollege of de minister in over de onregelmatigheid van de afwezigheid.

Het personeelslid ontvangt met een aangetekende brief eveneens een kopie van de in het eerste lid bedoelde mededeling. Tevens wordt het verzocht uiterlijk binnen de tien dagen na de kennisgeving van deze kopie, aan de korpschef, de commissaris-generaal of de door deze aangewezen directeur-generaal, zijn argumenten of enig ander gegeven mee te delen dat toelaat zich uit te spreken over het al dan niet onregelmatig karakter van zijn afwezigheid.

De korpschef of de commissaris-generaal verleent een gemotiveerd advies met betrekking tot het al dan niet onregelmatig karakter van de afwezigheid en stuurt dit, samen met de door het personeelslid in voorkomend geval naar voor gebrachte argumenten of gegevens, door naar de in artikel 125, derde lid, van de wet bedoelde overheid die beslist.

[...].

15. Artikel IX.I.6 van het RPPol garandeert de politieambtenaar dat hij, vooraleer hij van ambtswege ontslagen kan worden wegens onregelmatige afwezigheid, in de gelegenheid wordt gesteld om zijn visie over het onregelmatig karakter van die afwezigheid op de dienst ter kennis van het bestuur te brengen. Het gaat om een substantieel vormvoorschrift dat de verwerende partij moet naleven alvorens het ambtshalve ontslag te kunnen opleggen; het bestuur moet bewijzen dat het dat vormvoorschrift nageleefd heeft.

16. Te dezen blijkt dat de aangetekende brief waarmee de verzoeker overeenkomstig artikel IX.I.6 van het RPPol werd uitgenodigd om zijn ‘argumenten of enig ander gegeven’ te doen kennen, niet aan de verzoeker werd uitgereikt, maar onverrichter zake aan het bestuur is teruggezonden, met de enkele mededeling: ‘Ontvangt de briefwisseling niet (meer) op het aangeduide adres’.

Voor een rechtsgeldige betekening volstaat het een poststuk aan te bieden aan de woonplaats van de bestemming. Dergelijke aanbieding en de onmogelijkheid om het stuk daar af te geven wordt bewezen door de verklaring van de postbode dat hij niemand in de woning heeft aangetroffen en dat hij een bericht in de brievenbus heeft achtergelaten aangaande de mogelijkheid om de zending op het postkantoor af te halen. Die verklaring ligt hier niet voor; de postbode heeft enkel vastgesteld dat de verzoeker ‘de briefwisseling niet (meer) op het adres ontvangt’. In die omstandigheden is de thesis van de verwerende partij dat de verzoeker zelf verantwoordelijk is voor de niet-kennisneming van de brief van 29 april 2010 van het bestuur, een bewering die niet aan de verzoeker tegengeworpen mag worden.

17. Een en ander doet vooralsnog aannemen dat de verwerende partij de haar krachtens artikel IX.I.6 van het RPPol opgelegde hoorplicht niet is nagekomen.

Het eerste onderdeel van het tweede middel is in die mate ernstig.”

9. Het verweer van de verwerende partij in de zaak ten gronde verschilt niet van het verweer in de nota met opmerkingen. Ook in haar laatste memorie voert zij geen nieuwe argumenten aan.

In die omstandigheden kan de Raad van State ermee volstaan de voormelde overwegingen uit het schorsingsarrest geheel bij te vallen en op grond daarvan het middel gegrond te bevinden.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

10. De verzoeker voert de schending aan van de formele en de materiële motiveringsplicht en van artikel 125 WGP. Hij laat onder meer gelden dat bij het ontslag van een personeelslid wegens meer dan tien dagen onregelmatige afwezigheid, de overheid er zich eerst moet van verzekeren dat het personeelslid de wil heeft de banden met de overheid definitief te verbreken. De verzoeker betwist dat hij die wil heeft en hij verwijst naar het feit dat zijn afwezigheid op de dienst het gevolg is van een depressie, waarvan de overheid op de hoogte was. Zijn gezondheidstoestand weerhield hem er ook van gevolg te geven aan de brieven van het bestuur.

11. In het arrest nr. 212.139 van 21 maart 2011 is het middel ernstig bevonden op grond van volgende overwegingen:

“20. Het ontslag van ambtswege, bedoeld in artikel 125, derde lid, WGP is geen tuchtmaatregel, maar een maatregel die genomen wordt in het belang van de dienst en die gestoeld is op de gedachte dat de ambtenaar die zijn dienst verlaat en meer dan tien dagen onregelmatig afwezig blijft, geacht wordt vrijwillig uit dienst te zijn getreden. Het bestuur mag derhalve slechts tot dat ontslag overgaan wanneer, gelet op de concrete omstandigheden van de zaak, het vermoeden dat de betrokken ambtenaar niet langer in dienst wenst te blijven,

niet geacht kan worden weerlegd te zijn. Om dat na te gaan heeft het RPPol een procedure opgezet waarbij het bestuur verplicht wordt om het betrokken personeelslid om uitleg te vragen.

21. Te dezen heeft de verwerende partij de verzoeker niet regelmatig uitgenodigd om zich te verduidelijken omtrent zijn afwezigheid. De verzoeker heeft die verduidelijking ook niet gegeven. De verwerende partij was derhalve niet in de mogelijkheid om uit te maken of de redenen waarop de verzoeker zich zou beroepen om zijn afwezigheid uit de dienst te verklaren, verantwoord waren.

Zij had derhalve geen deugdelijke grondslag om de verzoeker te ontslaan. Het middel is ernstig.”

12. Het verweer van de verwerende partij in de zaak ten gronde verschilt niet van het verweer in de nota met opmerkingen.

In haar laatste memorie verwijst de verwerende partij nog naar de tekst van artikel 125, derde lid, WGP die uitdrukkelijk bepaalt dat tien dagen onregelmatige afwezigheid tot het ambtshalve ontslag leidt en dat de wet niet voorschrijft dat daarbij nagegaan moet worden of het vermoeden dat de ambtenaar niet langer in dienst wenst te blijven niet weerlegd is. Artikel 125 WGP laat het bestuur toe een maatregel in het belang van de dienst te treffen zonder acht te slaan op de reden van de -onregelmatige- afwezigheid; de procedure voorgeschreven door het RPPol biedt aan het personeelslid de kans om bijzondere omstandigheden aan te voeren die het in de onmogelijkheid stelde om medische attesten in te leveren of om een geneesheer te raadplegen. Aangezien in casu de onregelmatige afwezigheid van de verzoeker meer dan tien dagen beliep, kon het bestuur niet anders dan hem overeenkomstig artikel 125 WGP ontslaan.

Beoordeling

13. De Raad van State bevestigt vooreerst de voormelde overwegingen uit het schorsingsarrest.

Daar kan nu aan toegevoegd worden dat de verplichting voor het bestuur om na te gaan of geen gegeven het vermoeden van het vrijwillige uit dienst treden tegenspreekt, is onlosmakelijk verbonden met het bijzonder karakter van de maatregel van het ambtshalve ontslag, die stoelt op de gedachte van de vrijwillige uitdiensttreding; zij is verbonden met de eigen aard van de maatregel en moet niet formeel in de wet neergelegd zijn. De aan het bestuur -inzonderheid door IX.I.6 RPPol- opgelegde verplichting om het personeelslid, dat tien dagen afwezig was zonder een rechtvaardiging te hebben gegeven, kennis te geven van de gegevens die het in zijn besluitvorming zal betrekken, strekt er precies ook toe deugdelijk te kunnen beslissen over “het al dan niet onregelmatig karakter van zijn afwezigheid” en gaat aldus ruimer dan het onderzoek van de vraag of de betrokkene in de onmogelijkheid was om een medisch attest in te dienen, zoals de verwerende partij in haar laatste memorie voorhoudt. Terecht is in het schorsingsarrest dan ook gesteld dat de verwerende partij wegens de gebrekkige mededeling aan de verzoeker, in die afwezigheid geen deugdelijke grondslag kon vinden voor zijn ontslag.

14. Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het koninklijk besluit van 17 september 2010 waarbij David Vroome definitief uit zijn ambt ontheven wordt.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 december 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche